

SLOVENSKI NAROD.

Izbija vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računna se po 10 kr. za mesec po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvolijo frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Gospodskih ulicah št. 12.

Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila t. j. vse administrativne stvari

V Ljubljani, 26. julija.

Nemški konservativci neso se dosedaj kazali posebno naklonjene Rusiji, na katoliškem shodu na Dunaji so celo zabavljali proti Rusiji, da zatira Poljake. Konservativni listi so vedno kazali neko mržnjo do pravoslavne Rusije. Pred letom dni bi bili konservativni listi gotovo močno ugovarjali, ko bi kdo bil priporočal zvezo z Rusijo. Tako mišljenje konservativnih krogov je tudi mnogo krivo, da avstrijska vnanja politika ni hodila po pravih potih. Konservativci nauduševali so se za katoliško propagando na Balkanu in hvalili Koburžana, ki je menda tudi deloval za katoličanstvo ob Balkanih.

Mi smo nekoč že govorili o tem, kako malo razsodnosti je v tem, da konservativci hkratu za bavlajo proti Rusiji in Italiji. Avstrija potrebuje zaveznikov. Če zgubi zvezo z Nemčijo in Italijo, morala bi se sporazumeti z Rusijo, sicer pride obstanek njen v nevarnost. Dokazovali smo pa tudi že, da bi zveza z Rusijo za Avstrijo bila ugodnejša, nego je zveza z Italijo in Nemčijo, da zlasti Nemci neso zanesljivi zavezniki. Tudi češki listi so že večkrat pisali proti zvezi z Nemčijo, da, mladočeški poslanci so celo v državnem zboru izrekli pomisleke svoje v tem pogledu. Pa vse to ni preprečilo konservativcev, kako dobro bi bilo, da se Avstrija sprijazni z Rusi, vse to ni moglo omajati pomislekov, katere so nekateri imeli proti Rusiji.

Temu se ni bilo čuditi, ko so celo neki slovenski listi razširjali kaj čudne nazore o Rusiji in obširno pripovedovali, kako da pravoslavna Rusija preganja katoliške Poljake. Tudi se je našel list, ki je celo hvalil politiko Sofijskih pustolovcev. Če je slovenski list tako pisal, potem pač ni čuda, da se nemški konservativci neso nauduševali za Ruse.

Članek v „Hamburger Nachrichten“, katerega smo bili objavili v svojem listu, je pa konservativcem očel odprl in jeli so spoznavati, da bi zveza z Rusijo bila za našo državo ugodnejša, nego je zveza z Nemčijo in Italijo. Dunajski „Vaterland“ izjavil je željo, da bi Ogri popustili svoj strah pred zvezo z Rusijo. Pa tudi drug konservativen list „Grazer Volksblatt“ se je izjavil, da bi zveza mej Avstrijo, Rusijo, Francijo in Anglijo ne bila tako slaba. Odločno sicer še ne upajo pisati za to zvezo z Rusijo, a vendar začenjajo pripravljati javno mnenje na njo.

Posebno važno je, da je „Vaterland“ za zvezo z Rusijo, ker ta list ima zveze tudi z vladnimi krogi. To nam dokazuje, da v višjih krogih po malem zgublajo pomisleke proti Rusiji. S tem seveda še ne rečemo, da se je vodstvo vnanjih zadev že odločilo za tako zvezo, temveč celo preverjeni smo, da se grof Kalnoky baš z ozirom na svoje rojake ne bode upal še kmalu dati vnanji politiki drugačnega tiru. Znano je, da imajo na vnanjo politiko največ upliva Madjari.

Veselo znamenje je vsekako, da ginejo pred sodki gledé zveze z Rusijo. Dolžnost je sedaj slovenskih zastopnikov na Dunaji, da porabijo ves svoj upliv, da Avstrijo pripravijo, da izstopi iz tripelalijance. Lahko to ne pojde, pa če nas podpirajo še nemški konservativci in se bodo večkrat slišali podobni glasovi iz Nemčije, kakor je bil članek v „Hamburger Nachrichten“, potem je vendar mogoče da odločilni krogi spoznajo, da tripelalijanca ni ugodna naši državi in se odločijo, za druge zveze.

Da zahteva interes Avstrije, da se sporazumimo z Rusijo, o tem smo že večkrat pisali v svojem listu, in to bi bilo za nas Slované še posebnega pomena. Zveza z Nemčijo upliva močno na našo notranjo politiko. Sprava na Češkem se je baje morala dogovati le na migljaj iz Berlina, kjer žele, da se otrani prveinstvo Nemcev v vseh deželah, katere so pripadale nemški zvezi, in do katerih mislijo v Berlinu, da imajo že neke posebne pravice. Nemčija želi, da se te dežele že ponemčijo dotlej, kadar se jej bode zdel čas ugoden, da poseže po njih. Nemčiji na ljubo hočejo tudi v Avstriji uvesti nemški državni jezik. Da bi se Nemčiji ne zamerili, se avstrijskim Nemcem v marsičem gleda skozi prste, zato se mirno dopušča počenjanje nemškega „Schulvereina“.

Vse drugače pa je s Slovani, proti tem se strožje postopa. Slovani mora o zatajevati svoje simpatije do severnih bratov, ker bi se jim sicer utegnili očitati veleizdajstvo, in bi se kon fiskovali v tem oziru neprevidni članki.

Da bi pa Rusija bila naša zaveznica, bi to bilo drugače. Strah, katerega dosedaj imajo mnogi pred Slovanstvom, bi izginil, in ne delale bi se avstrijskim Slovanom zavire v njih razvoji. Mogoče bi morda bilo celo, da bi se v slovanske srednje šole

tvela celo ruščina, da bi se slovanski mladenči lahko izobraževali na podlagi bogate ruske literature, in bi jim ne bilo treba v toliki meri srkati tujega duha iz nemškega slovstva, ki le ovira naravni razvoj slovanskih narodov. Tako bi dobili občni slovanski literarni jezik vsaj za višje znanstvene namene.

Pa še druge dobre posledice za notranjo politiko avstrijsko bi imela zveza z Rusijo. Pomanjšanje nemškega in italijanskega upliva bi omogočilo, da se zares izvede narodna jednakopravnost v Avstriji, s čimer bi se jako pospešil notranji razvoj v mnogih ozirih, zginila bi nezadovoljnost avstrijskih narodov, ki sedaj razjeda našo državo. Zatorej lahko rečemo, da bi z zvezo z Rusijo za Avstrijo nastopila nova boljša doba, in da bi potem morda res prišla doba, ko bi se začelo misliti na razoroženje ali vsaj pomanjšanje sedanjih težkih bremen.

Cerkev in narodni jezik.

Znano je, da je v mnogih krajih v Istri v rabi pri cerkvenih obredih že od davna narodni slovanski jezik, katerega bi pa nekateri radi izpodrinili ter nadomestili z mrtvim latinskim jezikom. Mi Slovenci sicer narodnega jezika v novejem času pri cerkvenih obredih nikdar nismo imeli uvedenega v istej meri, kakor je to običajno še današnji dan pri naših hrvatskih bratih v Istri, a še ono malo nadomestili bi radi nekateri z latinskim jezikom. Mnogo se je pisalo pri nas že pro in contra o zadevi Cecilijanskega petja. Vsak prijatelj cerkvene glasbe mora biti pač prijatelj dostojnega, v cerkvenem duhu zloženega petja. Z muzikalnega stališča nemamo niti najmanjšega pomisleka pridružiti se onim, ki žele, da se cerkveno petje reformuje, da se odpravijo one neprimerne poskočnice, ki imajo vse drugo v sebi, le ne cerkvenega duha niti najmanj trohico. A nikakor pa z narodnega stališča ne moremo sprijazniti se s tem, da bi jedru na ljubo morali žrtovati tudi lupino ali obliko, in ta je za nas slovenski narodni jezik, kateremu želimo ohraneno v naših slovenskih krajih v cerkvi isto veljavo, katera mu gre, in katero je imel večinoma do upeljave nam iz Nemškega došlega Cecilijanskega petja.

Toliko le mimogrede, ker namen našemu članku

LISTEK.

Nedeljsko pismo.

Prijatelj, ki je otrešel mestni prah, iz Kranjske gore pogumno korakal čez Sedlo v divno Trento, v domovino prelepe Zlatorogove pravljice, od tam pa dalje v prijazni Bolec, kjer znani Jonko še vedno samopašno vladari, potem pa poskušal svojo hribo-lazno spretnost po znani jako opasni bližnjici na Predel, s Predela pa mimo smaragdu podobnega jezera v Rabel in na Trbiž, — pripovedoval mi je, da je skoro na vsaki postaji, v vsakem večjem kraju, našel jako veliko prijateljev in znancev in da se je v njih novi družbi prav dobro imel.

Sedaj, ko so počitnice, je prav naravno, da vse hiti v planinske prirode naročaj, da si okrepi zasledena jetra in obisti in se raduje bistrega vzduha, studenih gorskih studencev in azurnega neba. „Carpe diem!“ je baš sedaj splošno geslo, in ker so počitnice kratke, treba okoristiti se pravočasno, kajti po „šmarnih mašah“ itak le prebitro prične poprejšni red.

Prijatelja mično pripovedovanje napotilo je tudi mene, da sem hitel ogledat si gorenjsko stran, kamor me že od nekdaj s posebno silo vleče. Ker pa človek ne živi samo ob gorenjskem zraku, ampak treba tudi zadostne hrane notranjemu človeku, vzel sem seboj poleg družih delikates, tudi najjast piščet, katere sem prav pošteno in po vseh predpisih v Ljubljani oddal. A glej čuda! Prišedši na Bled, bilo jih je v mreži samo še osem, kam je trojica piščet odfrčala, tega še dandanes ne vem, dasiravno si mislim, da državna železnica še ni tako daleč prišla, da bi od piščet pobirala desetino. Troje piščet se je na tej kratkej progi izgubilo, kdor jih je našel, jih izvestno ne bode prinesel nazaj, jaz v svoji dobrodušnosti pa mu niti ne želim, da bi mu, bodisi li ocvrte ali pa pečene, v požrešnem grlu obtičale.

Jedva sem za jedno skušnjo obogatel, sledila je takoj druga. V ljubih Lescab je bilo, ko sem imel kupiti dvoje vozni listov, jednega v Ljubljano, drugega v Kranjskogoro. Stopim k blagajničnemu oknu in zaprosim prav razločno: „Jeden listek v Ljubljano, jednega pa v Kranjskogoro!“ Na to dobim dva listka v Ljubljano. Ko opazim, da nesem

zahteval, dveh listkov v Ljubljano, marveč jednega v Ljubljano, drugega v Kranjskogoro, prične uradnik zopet svojo manipulacijo in mi predloži dva listka: jednega za Ljubljano, drugega za Kranj. Sedaj bi se bil jaz imel malo razkoračiti, a kot pristen Slovenec sem si mislil: bolje, da ti odjenjaš. In ker sem uvidel, da uradnik slovenski ne zna, začel sem jaz govoriti nemški in mu dopovedal, da potrebujem jeden listek „nach Laibach“, drugega pa „nach Kronau“. In potem sem srečno dobil oba listka in narodna ravnopravnost bila je rešena. Neka rodoljubna dama je sicer želela, da bi to ne prišlo v javnost, a meni se zdi, da kaj tacega ni smeti zamolčati. Gospod Czedik na Dunaji zaradi tega ne bode omedlel, a uradnika v Lescab, nevesčega slovensčine, bi utegnili vendar malo potipati. Ko bi pa tudi tega ne bilo, dal sem vsem pohlevnim Slovincem vzgled, kako se jim je ravnati, da za dober denar dobe tudi prave vozne listke.

Kakor sem že prej omenil, bil sem tudi na našem divnem Bledu. Ondu čul sem dogodbico, za katere polno istinitost ne jamčim, katera se mi pa vendar zdi precej verjetna. V znan hotel došel je pred malo dnevi lovsko oblečen gospod. Stopivši v

ni drug, nego seznaniti čitatelje z nazori, katere razklada o zgoraj navedenem predmetu, od nas že večkrat omenjeni „Il Diritto Croato“, ki piše tako le: „Raba narodnega jezika pri svetih obredih — navada že tako stara, katere se Slovani drže nekako trdovratno — ima v Istri hudih nasprotnikov mej duhovniki, kakor tudi mej posvetnjaki italijanskimi. To nasprotovanje je lahko umetno, češ da so proti slovanskemu jeziku v cerkvi samo iz verskih razlogov.“

V čem pa bi veri mogla škodovati raba narodovega jezika pri svetih obredih, tega pač ne vedó povedati niti oni sami. Ponavljati moramo tu, kar smo že večkrat imeli priliko opazovati, to je, da Italijani nasprotujejo slovanskemu jeziku pri bogočastji samo iz političnih nagibov, a ne iz religioznih. Zasepljeni od nizkih strankarskih strastij, zanášajo celo v cerkev narodni antagonizem, plemensko sovraštvo. V novejših časih, skušajo z vsemi mogočimi sredstvi odstraniti narodov jezik iz Božjih hramov v slovanskih krajih. Zadovoljni, da mogó dati s tem duška svojemuo finatizmu, ne premisljajo koliko škode lahko učini veri tako nemoralno počenjanje. Strastni boj proti slovanskemu jeziku v cerkvi je nevarno in nespametno podjetje, proti kateremu smo že večkrat povzdignili svoj glas. Za danes hočemo navesti samo mnenje učenega, inteligentnega in vestnega duhovnika italijanskega, ki je sodil nepristransko in z jasno razsodbo o zadevi narodnega jezika v cerkvi. Na misli nam je pokojni Facchinetti, ki v svojem izbornem delu „Degli Slavi Istriani“ (o Slovanih v Istri) govorec o veri njihovi pravi „da Slovani čujejo vse dogme in predpisane molitve v svojem jeziku“ in nadaljuje: „Gledé vere mogo se Slovani zmatrati za dokaj bolje podučene, nego mnogi Italijani, ki služeč se kacega manj ali več barbaričnega narečja, morajo moliti v latinskem jeziku. To pa je grozna latinščina!“

Dalje pravi Facchinetti: „V slovanskih župnijah pojó se ob praznikih in nedeljah epistole in evangeliji v slovanskem jeziku. Tako tudi razni slavospevi. Odtod izvira, da isterski Slovani razumejo stvari, ki se godé, molitve ki se vršé in evangelije in epistole, ki se pojó v njihovih cerkvah, mnogo bolje nego oni, ki jih čujejo v latinskem, njim popolnoma nerazumljivem jeziku.“ S temi besedami, izrečeno je jasno, kolike koristi je za vero narodni jezik v cerkvi. In to je popolnoma naravno. Tam, kjer narod razume to, kar se poje ali moli mej svetimi obredi, verski čut ostaje veliko bolj živ, nego tam, kjer so molitve in pesni v tujem nerazumljenem jeziku le mrtvi glasovi za verno ljudstvo. O slovanskem jeziku izraža se omenjeni pisatelj, „da je jezik, ki ga govori toliko naroda, ter se glede bogatstva, kreposti in lepote izrazov more prirediti kateremu koli evropskemu jeziku.“ Dalje pravi, da se v Istri govori slovanski jezik mnogo čisteje v krajih bolj oddaljenih od morja, da baš raba narodovega jezika v cerkvi izdatno upliva na ohranjenje in na čistost jezika samega, ter se izreka, da ta stara navada, ki se nahaja v mnogih župnijah v Istri, upliva čudovito blagodejno.

Tako izraža se o važnem tem vprašanji omenjeni list, z razlogi, ki se nam zde popolnoma opravičeni. Da je narodnemu probujenju isterskih Slo-

vanov, ohranjenju njih narodnosti nasproti pritisku Italijanstva, bil najglavnejši steber baš raba njihovega jezika v cerkvi, kdo ne bode pritrdil temu? To pa vedó dobro nasprotniki našega narodnega razvoja, in zatoorej si strastno prizadevajo pod raznimi pretvezami izpodriniti iz cerkve živ naš narodov jezik, na njega mesto pa postaviti mrtvi latinski jezik. V nas ima globok pomen to prijetji cerkvenem, kjer pa nikakor ne smemo pripuščati, da nam mrtva, narodu našemu popolno nerazumljiva latinščina izpodriva blaglasno našo slovenščino, ki je Bogu gotovo isto tako mila, kakor že davno umrla, za nas tuja latinska govorica.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani, 26. julija.

Češka bogoslovna fakulteta

osnuje se že bodoče šolsko leto na vseučilišču v Pragi. S tem se bode Čehom uresničila jedna njih srčnih želja. Staročeski listi naglašajo, da je to uspeh staročeske stranke. Nemški časopisi pa pišejo, da se imajo Čehi nekoliko zahvaliti za to tudi okolnosti, da se Nemci neso upirali osnovi češke bogoslovne fakultete. Upirala so se le cerkvena oblastva, zlasti pokojni nadškof kardinal knez Schwarzenberg. Ko je knezonadškofijski stol zasel grof Schönborn, Čehom ni bilo več težavno doseči razdelitve bogoslovne fakultete, ker sedanji nadškof ni imel več prejšnjih pomislekov. Da je knez Schwarzenberg še živ, bi vsa češka prizadevanja bila zaman.

Novo češko kmetsko društvo.

Namesto nedavno razpuščene češke kmetske zveze osnuje se novo društvo „Češka kmetska zveza za kraljevino Češko.“ Predsednik novemu društvu bode mladočeški deželni in državni poslanec Janda, kakor je tudi bil razpuščenemu društvu.

Vnanje države.

Srbske volitve.

Volitve za srbsko skupščino bodo dné 26. septembra. Minister notranjih zadev je, kakor trdijo opozicijski listi, poslal vsem okrožnim načelnikom tajno okrožnico, da naj se pri sestavljanju volilnih zapisnikov ne ozirajo na določbo ustave, da smejo voliti le osebe, ki neso davkov na dolgu. Radikalci so nekda slabi davkoplačevalci, in se zatoorej vlada boji, da bode njena stranka propala pri volitvah, če se bodo zapisniki sestavljali strogo po ustavi. Radikalna glasila pa temu oporekajo in trdijo, da je minister le podaljšal obrok za dotične izkaze do 1. dne avgusta.

Stambulova

je pohodil v Sistovu dopisnik „Newyork Herald“ in se ž njim pogovarjal o bolgarskem vprašanji. Ministerski predsednik razkladal mu je stvari tako le: „Bolgarska vlada nema namena, stvari pospešiti s tem, da bi se ustavljala Porti. Poprej treba storiti nekatere daljše korake, predno bodo Bolgari skušali otresti itak jako omejeno zavisnost od Turčije. Moje zasobno mnenje je, da se bode veliko vode izteklo, predno bomo mogli proglasiti nezavisnost. Knez Ferdinand pa mora ostati. Jaz tudi ne verjamem, da bi bil kedaj mislil, ostaviti nas. Ko bi na to mislil, bi se preveril, da dežele častno ostaviti ne more. Njegove razmere so drugačne, nego so bile razmere kneza Aleksandra. Njega ni imenovala kaka velevlad, temveč volili so ga zastopniki naroda bolgarskega. Morda da ga kedaj umore ali pa nam odpeljejo, prostovoljno pa nas osaviti ne sme. Kar se tiče majorja Panice, katerega aféra se je pač napačno presojevala, reči se mora, da je

bil hraber častnik. Zaradi njegovih velikih vojaških sposobnostij, bi bil še lahko dalje napredoval. Pred tremi leti dobil sem neoporekljiv dokaz, da je Panica v veleizdajskem dopisovanji z zastopnikom neke velevladi v Carigradu. Poklical sem ga k sebi in mu pokazal pismo njegovo, katero je prišlo v moje roke. Zjokal se je in odhajaje zagotavljal svojo nedolžnost. Jaz sem ukazal zapreti Panico in knez je podpisal ukaz. Pri aretiranju nesem pomagal, kakor policist, kakor se je pripovedovalo. Zvedel sem za veliko zaroto in sam vzel stvar v roke, ker nikomur nesem zaupal. Resnica je, da je Panica le za druge pobiral kostanj iz ogoja, da je bil orodje v rokah strašnejših mož. V Bolgariji je prislovica: „Če hočeš čez globoko in nevarno reko, pošlji naprej blazneca, da poskusi vodo pregaziti.“ V tej aféri bil je Panica blaznec in je svojo neumnost poplačal z življenjem. Sicer se pa nadejam, da so se ruski agenti sedaj preverili, da v Bolgariji ničesar ne opravijo. Ko sem na vse pripravljen proti takemu nespravljivemu sovražniku, mislim vender, da bodo Rusi pred vsem svojo srečo poskusili v Belemgradu. Bolgarska vlada in jaz osebno želiva kralju Milanu uspeha v srečnem poskusu, da se ustavi ruskim nameram. Kralj Milan lotil se je dobre in nevarne dela. Nadejam se, da Evropa ne bode pustila, da bi Srbi oboroženi z ruskimi puškami pod vodstvom ruskih častnikov začeli vojno z nami. Če bodo smeli ruski prostovoljci ustopati v srbsko vojsko, tudi Bolgarija ne bode brez prijateljev. Konec vsega bi bila občna evropska vojna, katere nas obvaruj Bog. Bolgarija lahko postavi v boj 200.000 vojakov, tako dobro oboroženih in tako hrabrih, kakor se le kje dobe. Potem so pa še Bolgari v Srbiji in Makedoniji, ki bodo nam pomagali.“

O tem razlaganju ministerskega predsednika ne vemo, je li popolnoma istinito. Ne ujema se prav z izjavo državnega pravdnika v Paničevi pravdi, da ruske oficijalne osebe neso bile nič zapletene v te zadeve. Znamenito je pa, da iz nje izvemo, da imajo S. f. j. s. mogotci in kralj Milan iste namene in celo da bolgarska vlada želi kralju Milanu uspeha v njegovem prizadevanji. Iz tega smemo sklepati, da niti Milan niti bolgarski mogotci ne postopajo po svoji volji, temveč se ravnaajo po navodilih, katere dobivajo od drugod, v interesu drugih skušajo uničiti ruski upliv na Balkanu. Ker pa tisti, ki dajo ta navodila, gotovo neso Slovani, tudi neprijatelji slovanstva, je vsekako počenjanje Milana in bolgarske vlade slovanstvu le v škodo.

Kalubkov

je še vedno zaprt v Bolgariji. Uložil je že dve prošnji na rusko vlado, da bi zahtevala izročitev njegovo, pa dosedaj se ruska vlada za ti prošnji ni zmenila. V Sofijo prišla je Kalubkova žena in prosila, da bi njenega moža izročili Rusiji; bolgarska vlada jej je pa odgovorila, da dokler Rusija ne zahteva, Kalubkova izročiti ne morejo.

Partikularizem na Nemškem.

Najglavnejše nemške novine govore z velikim obžalovanjem o partikularizmu, ki se je počel javljati v Virtembergu, Meklemburgu in na Bavarskem. Javlja se prav odkrito, in protivniki carskega jedinstva govore jako smelo. Te dni izdal je Hesenški advokat Martin brošuro, v kateri predlaga, da se Hesenska odloči od Pruske ter proglasi za nezavisno državo. Obsoja dogodke 1866. leta in izreka nado, da se bode odprl grob, v katerem je zakopana Hesenska, ter da bode uskrnila nekdanja svoboda dežele.

Nemiri v Ameriki.

Kakor je znano, je v San Salvadoru bil buknil ustanek in so zarotniki otrovali predsednika, general Ezeta si je pa prisvojil vso oblast v deželi. Ker so hotele srednjoameriške republike skleniti

Dalje v prilogi.

vežo, pride mu nasproti neko žensko bitje — bila je nekda hišna gospodinja — katero vpraša, bi li mogel v tej hiši dobiti stanovanje. Gospodinja pome-ri ga od nog do glave in mu s kratkimi besedami naznani, da ni prostora, za take ljudi sploh ne. Tujec odide, gospodinja pa je takoj potem izvedela, da je to bil gospod s cesarskega dvora, ki je imel ondu naročiti več sob za visoko osebo, a si je po tem, ne baš dvorljivem vsprejemu stvar korenito premislil. Spoznanje in kesanje je seveda prišlo, a bilo je — prepozno.

Vrnivši se z Gorenjskega v Ljubljano, pohajal sem lenivo po mestnih ulicah in v debelih požirkih užival naše metropole dolgočasnost. Povsodi le znamenja „mrtve sezone“ in kishh kumar, nikjer nič novega, nič zanimivega. Stoj! tu bode vender nekaj! V neki izložbi našel sem naposled zanimivost. Bili so štirje nemški stih. Nesem se jih zapamtil, le drobci prvih dveh mi malo po možganih brenče:

— wo die Karawanken

— hoch zum Himmel ranken.

Karawanken — ranken! Hm, hm! To ni kar si bodi! Take poezije ne dobiš kmalu, ko bi hodil tudi čez tri gore in čez tri vode. To je izvirno

„comme il faut“. Kaj jednacega, skoro še bolj izvirnega čul sem samo jedenkrat in to bilo je na Dunaji. Jeden naših rojakov delal je takrat izpit iz sanskritskega jezika. Napravil je izpit z odliko, in zato bilo je mej nami veliko veselje, kateremu smo s tem dali duška, da smo se zvečer zbrali v gostilni in v prosti zabavi čestitali dotičniku na vrlem uspehu. In tedaj je nekdo mej nami ustal, „ex improviso“ posegel v svojo liro in zapel tako:

„Tam kjer Himalaja

Proti nebu razgraja,

Kjer Ganges in Bramaputra

Lačne krokodile „futra“, —

Tam doma je tist' sanskrit

Iz katerega si Ti danes naredil izpit — —

Ker so stih tako krepki in miloglasni, da bi bilo težko napisati kaj jednacega, zato bodi ž njimi zaključeno današnje pismo.

Iz nočnega pohajanja.

Česki napisal E. Jelinek; poslovenil V. Nevin.

(Dalje.)

In vender je potikanje po takih delih velikih mest najzanimiveje, včasih i v prav hvaležne stu-

dije, osobito za spoznavanje življenja. Tam vidi človek reči do cela nove, reči, o katerih se mu pred tem morda niti sanjalo ni. Tu in tam brli za oknom slabo svetilo, in v njegovej nesvetleji luči vali se polno različnih glasov! Tudi podobe domov imajo tam v nočnih temnotah obliko čudovitih dupelj. Tako štrli vse to kviško, kakor v neprijetnej pravljici, katero je pripovedovala zelo studna baba. Čim elegantnejši utis delajo ulice Hoža, Maršalovska, Jeruzalemska, Novi Svet in druge perspektive varšavske, toliko različneje se mi je zdelo to tu.

Tako sem se bavil dober trenotek. Ali ta noč... ne, ne, ta ni bila italska. Mesto zefirovega vetreca tulil je poulični preprih, razmetavajoč nelepo izobešene izveske, udarjajoč hudo ob oknice in gospodujoč besno v svetlinicah. Torej ni čuda, da je dozorel v meni sklep, iskati si zavetja kje pod streho. Dobil sem baš željo po steklenici gorkega čaja navzlic temu, da je v meni ta večer že izginilo nekoliko steklenic zlate tekočine. In da bi mogel pokazati svoje čajeve simpatije kar najhitreje, sklenil sem, da „udarim“ v prvo cukrarno, ali v drugo podobno jej mestnost, katera mi pride na pot.

zvezo, katera bi se pa bila uresničila še le dne 15. septembra z izvolitvijo zveznega predsednika, mislile so druge srednjeameriške države, da imajo že sedaj pravico umešavati se v sansalvadorske zadeve. Guatemala, Costarica, Honduras in Nicaragua so sklenile, da bodo s silo napravile zakoniti red v San Salvadoru in generala Ezeto prisilile, da se odpove oblasti, katero si je nezakonito prisvojil. Guatemalci so že zbrali vojakov na sansalvadorski meji, in nekatera poročila že vedo povedati o bojih mej Guatemalci in Sansalvadorci. Mehika in Zedinjene države se pa baje mislijo ponuditi za mirno posredovanje v tem razporu. Pri taci razmerah se srednjeameriška zveza še pač ne bode tako hitro uresničila. — Nadalje sta ustaji v Argentini in Čiliju v južni Ameriki, pa izvestja, ki o teh ustajah dobajajo v Evropo, so jako pomankljiva in se ne ujemajo. V Valparaisu (Čili) je 5000 ustajnikov oropalo prodajalnice in več hiš požgalo. Bil je krvav boj.

Dopisi.

Z Javornika nad Vilharjevim Kalcem 24. julija. [Izv. dopis.] Prav vesel sem bil danes dopisa „Izpod Nanosa“ 21. t. m. v „Slovenskem Narodu“ o zadevi Miroslavovega spomenika. Prav rad pojasnim vrlemu prijatelju Hinku in „zavednemu svetu Notranjske“ — hotel sem to itak te dni storiti —, da odboru za omenjeni spomenik iz leta 1888 ni zamrlo naidušenja, da še zdrav živi in da se je baš zadnji ponedeljek resno bavil „za resnobe vredno stvar!“ Brez žolca in namena sôdi svet „malomarnost in opravičeno nevoljo“ nanj in „storjene napake!“ Pa brez zamere! — Žalibog, da je res in da je nekaj let preteklo, odkar so vrli možaki — Domicelj, Drobnič, Legat — pričeli delo za Vilharjev spomenik. Takrat so imeli pred očmi kamen za na grob! Ali za takšna in jednaka narodna dela neso bili ugodni časi Vesteneck-Widmannovi. — Niti tri sto goldinarjev se ni steklo vkup! Mej tem slišale in brale so se le pobožne misli in želje o tej reči, dokler ni g. Domicelj l. 1888 zbral okrog sebe novega odbora — Domicelj, Lavrenčič, Resman in Vičič. Narod slovenski — in posebe še vsa Notranjska — odobral je poziv tega odbora nesebično in složno, da se postavi Vilharju v Postojini — metropoli Notranjske — primeren doprsen kip. Ali znatnimi doneski priskočili so nam na pomoč z veseliciami le Postojina, sv. Peter in Zagorje, dalje uzorni domorodkinji gospá Vilharjeva in gospica Pajničeva pa g. Ivan Vilhar. Z vsem je narasel kapital na okroglo 900 gld. Pač nam je koj slavna občina v Postojini velikodušno obljubila prostor, ograjo in troške za postavljanje spomenika. Mislilo se je v odboru resno na izvršitev v teku leta 1889. s primerno veliko narodno slavnostjo!

Ali prišlo je vmes, razven hudih boleznij mej odborom, toliko narodnega dela in z njim takšnega davka — Vodnik, Levstik, Novomesto, Divača — da se ni moglo više napenjati in izžemati itak požrtovalnih narodnih sil. In ravno tako je bilo primerno to leto: Zastava v Središči, Ravnikar itd. Res, da je Notranjska letos počivala! Ali jaz si prave narodne veselice brez „Sokola“ in splošne pevske pripomoči niti misliti ne morem. „Sokol“ nam je tedaj „venec na glavi!“ „Ali čini in ne prečini,“ modruje prav Kastavec. — Dalje se je to leto zasukala reč pri prostoru. — Postojina se zida v bližini monumentalno narodno

šolo na najlepšem prostoru v sredi trga. In kje bi bil lepši, boljši in pomenljivejši prostor za spomenik nego baš pred očmi naše prerojene, nadebudne mladine!?

„Zdaj je čas za nas, vse se je nekako odahnilo in nič velicega se ne snuje — torej dalje na dan...“ pisal mi je te dni drug lés v samoto. In prej, kakor se moreš nadejati, prišli so daljno, daljno pot na Javornik naidušeni, odločni in resni gg.: Domicelj, Kraigher in J. Lavrenčič. Pomenili smo se resno, kako izvršiti pričeto delo, razdelili smo si z resnobno voljo notranje in zunanje naloge! To je bilo v ponedeljek 21. t. m. pred dopisom. — Delo bodi gotovo za leto 1891; priredi se odkritje s slavnostjo v teku istega leta! To je jedro! Strokovnjak napravi takoj projekt in na podlagi nastavi se troški za modeliranje in litje kipovo. (O tej zadevi smo se že prej na več krajih informirali). Precej potem razpošlje se poziv in osnuten program veselice poverjenikom po Notranjski in znanim delavnim rodoljubom širom Slovenije.

Tako je ta stvar! Rima neso sezidali v jednom dnevu. Pa kaj hočemo pri Rimu? Trideset let je čakal, oče slovenski pesmi, Vodnik na spomenik. Prenaglo in površno delo se rado maščuje!

Ali naj se me umé prav, da se je delo za Vilharjev spomenik pravo za pravo pričelo drugo polovico leta 1888. In teško je tudi v Notranjski zbirati stotine, kakó teško še tisočake! Človek, ki je pred desetimi leti in potlej nabiral in pobiral narodni davek, dobro vé, da se ga je pri vednem nadlegovanji i tukaj „zavedni svet“ bal, kakor „rudečepastega eksekutorja“.

Notranjska skupila je za Jurčičevo ustanovo tisočak, še več pa za „Narodni dom“ itd. itd. In tudi za največjega svojega sina, za Vilharja, storila bode zdaj polagoma hvaležno svojo narodno dolžnost! Homatije s ploščo v Planini so zares žalostne; a stvar se ne dá presukati. Grešilo se je pri tem nekoliko „v mestu in nekoliko zvanj mesta!“ Ali faktum je, da je plošča na rodni hiši našega ljubljenca; glavni namen je dosežen! Drugo vse nam pa bodi za nauk! — Kakor nema „Pisateljsko društvo“ patenta za takšna podjetja, tako nema tudi neomejene dolžnosti. In kako je mogoče pri naših sredstvih vsemu kaj?! —

Na konci pa prosim svoje rojake slovenske, da vzemó te naše namere za prihodnje leto v prvi vrsti v kroniki slavnostij na znanje, da se ne bomo potem begali in križali ter preveč krhali itak skromne naše duševne in gnotne moči! Tebe pa ljubi „zavedni svet Notranjske“ prosim, milo prosim, priskoči nam zdaj to jesen in posebe še pred Pustom kakorkoli, daj in nabiraj potrebni primankljaj — trebal bode še dober tisočak — da dovršimo pričeto delo v spomin vrednega velmožá nam in zanamcem v izgled in spodbujó, da storimo hvaležni svojo narodno dolžnost velikemu svojemu buditelju in dobrotniku Miroslavu Vilharju! Končam pa z vrlim Hinkom: Torej čvrsto naprej! Pri vsem nam pomozí Bog!! Iv. N. Resman, tajnik.

Iz Truja na Pivki 24. julija. [Izv. dop.] Včeraj popoldne iz šole gredé spenjala se je sedemletna Franja Matičič po skalovji nabiraje cvetlice. Najedenkrat zakriči, da jo je nekaj ujedlo na srednjec leve roke. Revica teče domov, kjer pripove-

duje svojemu očetu, kaj se je zgodilo. Oče je kmalu spoznal, da to ni bila morda bučela, temveč kaj posebno strupenega. Zmival in stiskal jej je roko. Roka vidno zateka in črna postaja. Tudi jaz o tem hitro zvem ter nasvetujem, kaj se ima nujno storiti.

Želeč videti, ter se prepričati, kaj vender je pičilo mlado deklico, prašam njene tovaršice, kje ravno se je to zgodilo. Deklice so pokazale steno in glej! na steni je čepel strupeni modras. Maščevanje se mu napove. V roke ga moram dobiti, živega ali mrtvega. Poskusim s precepom, pa nekako bojazljivo, da, neukretno in počasno. Gad mi jo popiha v razpočeno skalo. Danes odpravim se zopet na kačji lov, noseč seboj vse potrebno. Na istej skali solnči se tudi danes modras, goltajoč mladega ptiča. Pol tička imel je grdi plazavec v žrelu, pol zvunaj.

Hitro ga pritisnem s pomočjo Hlenskega mežnarja z precepom za vrat; naveževa mu zanjko ter ga potisneva v steklenico. Spustivši iz žrela svoj plen, mladega tička, pihal je krog sebe, kot sam peklenšček. Prišel je maščevalcu živ v roke. Pri vsej grdobi je vender lep, pravi rožičkast modras. Nepoškodovan eksemplar!

Deklici se je hitro pomagalo z raznimi zdravili in upati je, da kmalu ozdravi. Danes se jej delajo po močno zatekle telesu, posebno po roki, beli, spečeninam podobni mehurji. Modras pa leži v steklenici, ter se moči v špiritu. Te golazni je letos mnogo, torej pozor! J.

Domače stvari.

— (Prevzvišeni knezoškof Ljubljanski, dr. Jakob Missia), pristopil je „Podpornemu društvu za slovenske visokošolce na Dunaji“ kot ustanovnik ter v ta namen izročil društveni poverjenici preblagej gospej Mariji Murnikovi 100, reci sto goldinarjev, katero svoto je društveni blagajnik že prejel. S temi sto goldinarji znaša društvena ustanovna 2000, reci dve tisoč goldinarjev. — Iskrena bodi hvala dobrotljivemu cerkvenemu knezu na velikodušnem daru!

— (Družbe sv. Cirila in Metoda knjižnica.) „Tržaško-koprski škof Matej Ravnikar, slavní pisatelj in pedagog slovenski. V spomin razkritja spomeniške plošče, v 13. dan julija v njegovi rojstveni hiši na Vačah, slovenski mladini poklonil Jernej Ravnikar, slovenski učitelj. Z eno podobno. V Ljubljani. Izdala in založila „Družba sv. Cirila in Metoda“ 1890. V. zvezek. — 8°. str. 31. Cena 10 kr. Slavnosti na čast zaslužnim možem slovenskim so najugodnejša prilika pouku našega ljudstva. Zrno, tedaj vsejano, vzkalí rajše; saj mu srčno grédo vzrahljajo oduševljeni govori, krasno petje, bleščeče zvanje priprave. — 13. t. m. smo praznovali Slovenci Ravnikarjevo slovesnost v njegovem rojstvenem kraju: na Vačah. O tej priliki izšel je iz krila naše družbe sv. Cirila in Metoda gorenji slavnostni spis kot 5. zvezek njene „knjižnice“. V lepih potezah nam slika slavljenčev nečak, g. Jernej Ravnikar — znan po svojih korenitih spisih zlasti v „Pedagogičkem Letniku“ — življenje pastirčevó od Vaških pašnikov in njihovih zabav pa do duhovnih pašnikov tržaško-koprskih in njihovih težav. Predstavlja nam Mateja Ravnikarja kot dijaka, duhovnika, profesorja, ravnatelja, svetovalca,

Res dolgo nesem gledal. Tu se mi je svetila nekoliko korakov pred menoj sicer skrita cukrarna, o katerej le mimogrede omenjam, da bi se mi po dnevu niti ne sanjalo prestopiti nje prag

Vstopil sem, prav za prav — „udaril“ sem.

Izba je nevelika in ne posebno vesela. Dve plinovi plameni sta se trgali tako nervozno (v plinomeru še ni bilo dolito), da v prvem trenutku nesem niti dobro spoznal, kako je to tam. Ali po potikalnem instinktu našel sem vender pot kredenci, kjer je človek ženskega spola dosti prijazno vsprejel na znanje moje srčne zelje.

„Prosim, steklenico čaja!“

„Prosim!“

In sedel sem k okroglej mizici v desnem kotu, ter pogledal nehote okolu. Prazno! Le tam v levem kotu sedi pri časopisih neki mrzki človek in gleda v novine. Glavo je imel celo v novinah, ali dvomim, da bi bil takrat čital. Pri tem skakavem svetilu to ni bilo niti možno. Potem pogledam k stropu; opazil sem tam sliko, napravljeno gotovo le zato, da bi bilo videti, kako se slikati ne sme.

Mej tem sem prejel steklenico čaja, čegar ča-

robna vonjava se je dvigala polagoma k meni v oblaku dima.

Skrnil sem nekolikokrat, ugriznil izbornó poljsko „babko“, in bolj iz navade nego volje segel po novinah.

Okolnost ta je imela v posledicah, da sem nagovoril boginjo teh mest, da bi v plinomer dolila vode.

„Prosim, saj ni možno čitati...“

Boginja je izginila.

Za dvermi sem čul manipulacijo s plinomerom.

V trenutku razsvetlita se obe plameni. Svetili sta polno in bolj tihotno. S tem se je tudi po celej mestnosti hipoma razjasnilo in vse se je videlo inča bolje, le ta slika se je videla še grja.

Ali v tem trenutku me ni bavila več slika na stropu, tudi novine sem izpustil nehoté iz rok.

Pomislite si!

Oko moje se je ustavilo pozorno v levem kotu, kjer je dvignil osamelí tovariš naglo svojo glavo.

Tega človeka sem že poznal od nekod. Tako sem se malo spominjal tega neveselega obličja, ali

nesem se znal prav spomniti v prvem trenutku, kje bi se bila srečala.

Preje pa, nego sem se nadejal, rešila me je ta nepoznana osoba sama iz zadrege. Opazivši me, pokinila mi je prijateljski z roko, kakor v pozdrav.

„Že zopet v Varšavi?“ pregovorila je in pristopila k meni.

„Že zopet...“

„Vi ljubite Varšavo goreče...“

„Da ljubim... ali oprostite...“

„Kaj se me ne spominjate več? Sem se premenil, da me ni poznati?“

„Oprostite... poznam vas... ali...“

„Soznanila sva se na majevki... no...“

Konečno se mi je zasvetilo. To je bil pan Ksaver, videla sva se pred leti prav često. Da, videla sva se često in marsikateri srečni trenotek preživela v istej družbi. Silno se je premenil.

Izgovorivši se, da sem fatalist v spoznavanju fizijognomije, raztegnil sem sam razgovor k spominom minilih časov. Ne morem tajtiti, da me je nemalo osupnila silna izmena pana Ksaverja.

(Dalje prih.)

škofa. Blago srce se nam zrcali iz njegove oporoke. — Sloveščini je oskrbel slavni Vačan stolico v Ljubljanski bogoslovni ter celo vrsto knjig, v katerih je pisal najčistejšo slovensko besedo. Zlata vredne so njegove „Zgodbe sv. pisma za mlade ljudi“ v 3 zvezkih. Ali bi nam jih ne hotela — seveda v nekoliko popravljeni obliki — znova natisniti družba sv. Mohorja? — Posamične epizode iz Ravnikarjevega življenja, n. pr. zgodba iz dijaškega življenja, opisana na str. 5., njegovo vedenje do starega, onemoglega očeta, naj se vsprejmejo v naše čitanke za šole. — Galerija slik naših slavnih mož se je pomnožila z Ravnikarjevo sliko. Neznana je bila doslej slovenskemu občinstvu. Hvala družbi sv. Cirila in Metoda, ki jo je postavila 5. zvezku na čelo! Hvala monsignoru Legatu, ki je blagovolil oskrbeti fotografski snimek po neki — žal! — že jako otemneli sliki, viseči v žagradu pri sv. Justu v Trstu. — Kaj ko bi po tej podobi izklesalo umetelniško dleto prvega tržaško-koprškega škofa marmornat doprni kip, ki naj bi se namestil v prezbiteriji Ravnikarjeve gojenke — Vaske župne cerkve; saj ima jednak spomenik i naslednik Ravnikarjev, pokojni škof Legat, v presvetišči svojega rojstvenega kraja v Naklem. Tedaj pa se k njegovemu razkritju — če Bog da — ob ugodnejšem vremenu snidemo častilci odličnega škofa in prvega prozajika slovenskega na Vačah morda o 50 letnici njegove smrti, l. 1895. — Fiat!

— (Nova pridobitev v Zagrebški galeriji.) Ustanovitelj galerije slik v Zagrebu, velikodušni mecen Strossmayer, podaril je zopet novo podobo, katero je kupil to pomlad v Firenzi. Podoba nekateri zmatrajo za delo Perugina ali pa Pinturicchia. Prof. Cambi, temeljiti poznavalec starih podob, pa jo prisoja Francescu Francia, prijatelju Rafaelovemu, ter jej pripisuje veliko vrednost. Francia bil je slaven slikar madon — tudi omenjena slika je te vrste — in Rafael sam bil je velik njegov častilec.

— (Čitalnica Šišenska) bode kakor smo že na kratko poročali, dne 3. avgusta priredila redno poletno ljudsko veselico. Čitatelje utegnejo zanimati naslednje zgodovinske črtice: Društvo obstoji 12 let. Počelo je l. 1878. Pol leta bilo je pri Andreji Vodniku, potem preselilo se k „Guziju“. L. 1879. 6. jul. bilo je blagoslovljenje zastave. Blagoslovil jo je g. Klun, kumica bila je g. Murnikova. Imenom Slovenk Ljubljank zabila je žrebek g. Zarnikova. Prvipredsednik bil je „Zakotnik“ do l. 1880, drugi Fran Drenik od 1880 do sedaj, to je 10 let. V 12 letih priredila je Šišenska čitalnica 37 veselic besed, 3 maskarade, 16 pevskih večerov in 17 izletov. Sedaj biva čitalnica v lepi hiši g. Kneza poleg cerkve. Društvenikov šteje 120 in jednega častnega člana (dr. Vošnjak). Društvenina je 2 gld. za samce, 3 gld. za rodbine. Temelj društvu je knjižnica in petje. Knjižnica je uzorno urejena in šteje 1020 knjig. Bralo se je l. 1889. — 889 knjig. Čitalnica je član: „Slovenske Matice“, „Glasbene Matice“, „družbe sv. Mohorja in Dramatičnega društva“. Naročena je na: „Slov. Narod“, „Slovenca“, „Domoljuba“, „Mir“, „Brus“, „Novo Sočo“, „Zvon“, „Vertec“, „Dom in Svet“. Zbor šteje 10 pevk in 14 pevcev. Ta zbor goji posvetno in cerkveno petje. Za mlajše pevce in pevke je šola. Pevovodje so bili do sedaj: gg. Justin, Stegnar Feliks, Sohar, Kos in Govekar Fr. V posamičnih slučajih poučevala sta tudi gosp. Paternoster in Valenta. Pod vodstvom g. Govekarja pele ste si spevoigri „Odvetnika“, „Grasčak in kukavica“ in „Ilirja oživljena“ od Govekar-Feigeln. To dokaz napredka društva na muzikalnem polju. Pri besedi 3. avgusta svirala bode vojaška godba 12 toček. Mej temi potpouri po ruskih narodnih melodijah od Schinzelna. Sicer obsegal bo spored: deklamacijo „Blagovestnikom“ od S. Gregorčiča, 3 moške ali mešane zборе, kegljanje i. t. d. Podrobnejši program priobčili bomo v jedni prihodnjih števil.

— (Matica Hrvatska) ima svojo letošnjo glavno skupščino jutri nedeljo 27. t. m. ob 10. uri zjutraj v Zagrebu v društvenih prostorih.

— (Pekovska zadruga Ljubljanska) imela je po dolgem skoro dveletnem prestanku zopet svoj občni zbor v mestni dvorani. Načeloval je pekovski mojster g. Jenko navzoč kot vladni komisar bil je mestni komisar g. Šešek članov bilo je prisotnih 25. Načelnik g. Jenko je naglašal, da je šlo odborovo delovanje na to da bi se zadruga

za peke in kolačarje samostavno ustanovila, sladčarji in medičarji pa naj bi se, ker imajo zadostno število udov, iz zadruge izločili in naj bi ustanovili zase posebno zadrugo. A ta zadeva ni še rešena in novi odbor, ki se bode danes volil, bode končno o tej zadevi razpravljal in stavljal dotične nasvete. Vršila se je potem volitev 7 mestnih odbornikov, ker sta izvoljena predsednik g. Jenko in njega namestnik g. Čad na tri leta, ter njima še doba potekla ni. V odbor se izvolijo gg.: Kirbisich, Žagar, Förderl, Bončar, Vizjak, Škut in Oroslov Dolenec. Kot namestnika gg.: Matijan in Zamejec. O drugi točki, zahtevi pekovskih pomočnikov, bila je dolga razprava in burna debata že pred začetkom zborovanja. Nekateri mojstri hoteli so zahtevo odkloniti kar kratko malo „a limine“, slišali pa so se tudi glasovi, da treba vender pogovora s pomočniki. Govorila sta g. Matijan, ki je rekel da ni protivnik povišanju plače, g. Žagar pa je razmotraval, kako naj bi se pekovska obrt v Ljubljani uravnala, da ne bi bila posebno vsled prodajanja zdravju škodljivega kruha po hišah in na mestnem trgu na kvar Ljubljanskega mesta prebivalstvu. Po predlogu g. Förderla se sklene, da se izvolijo od strani pekovskih mojstrov kot zaupni možje štirje pekovski mojstri, kateri bodo danes v soboto ob 2. uri obravnavali s štirimi zaupnimi možmi pekovskih pomočnikov. Predlog g. Förderla se odobri in se izvolijo v ta odsek gg.: Förderl, Žagar, Matijan in Pirnat. Potem se zborovanje sklene.

— (Požarna bramba v Dolenji Šiški) naznanja vsem gasilnim društvom, da ne priredi dne 3. avgusta nobene slavnosti, kakor je bilo poročano v 164 šte. „Slov. Naroda“, temveč bode le sodelovala na povabilo slavne čitalnice, ako jo ista pozove.

— (Francoski gostje v Zagrebu.) Začetkom septembra meseca prišlo bode v Zagreb 20 gojencev „Ecole Albert le Grande“ iz Arcueila blizu Pariza pod vodstvom svojega direktorja, da si ogledajo znamenitosti mesta. Stanovali bodo v Prunkerjevem hotelu.

— (Upravnisvet parobrodnege društva avstro-ogerskega Lloydja) poslal je trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani nedavno dopis, s katerim prosi, naj trgovci in obrtniki svoje pritožbe o Lloydovem poslovanju pošiljajo potom trgovske in obrtniške zbornice do upravnega sveta Lloydovega: „Zapazilo se je, da se poslanci in druge javne korporacije pogostoma nepovoljno izražajo o Lloydovem poslovanju. Ali ker nikdar ne naznačijo konkretnih slučajev, društvu ni mogoče preiskovati, ali je vsakokratno očitjanje utemeljeno ali ne. Iz takovih nedolčnih kritik, izhajajo povse negativni uspehi, kajti z jedne strani škodujejo glasu društvu, ker mu ni moči taci obdolžitve zavračati, z druge strani pa neso v korist prizadetim krogom, ker se ne popravijo neprilicnosti, ki se morebiti dogajajo. Upravnemu svetu bi zatorej veliko bilo do tega, ako bi častita trgovska in obrtniška zbornica blagovolila prigovarjati trgovcem in obrtnikom svojega okrožja, naj pritožbe glede na društveno poslovanje z natanko določenimi fakti potom častite zbornice semkaj pošiljajo.“

— (V Ameriko) izselilo se je iz občin Smereče in Straja ves pri Zilski Bistrici v preteklem letu 165 oseb, ki so vzele seboj okolu 20.000 gld. Taka množica ljudi in tolika vsota denarja se v okrajih čuti in teško je že dobiti delavcev.

— (Iz letovišč.) Na Bledu je samo Lužina kopelj vsa polna, drugod je še praznih prostorov. Vsega vkupe je na Bledu v hotelih, gostilnah in zasebnih hišah blizu 600 tujcev. V Lescab, Poljčah in Begunjah jih je kaci 70, v Podnartu in okolici 24, v Kranji, na Gašterji in Stražišči 122, v Škofjiloki 80, na Jesenicah, v Javorniku, Kranjskigori, Podkorenem in v Belipeči 125, v Kamniku in okolici 420. Bohinjsko jezero obiskalo je doslej 220 turistov.

— (Vabilo na veselico), koje priredi slovensko „bralno društvo“ v Kranji, v nedeljo dne 3. avgusta t. l. na vrtu g. Petra Mayra ml. Na sporedu je petje, godba in ples. — Začetek ob 4. uri popoldne. Vstopnina članom 30 kr, nečlanom 40 kr. za osebo. — Pri veselici in plesu svira vojaška godba. — Obilne udeležbe pričakuje odbor.

— (Iz Tržiča) se nam piše: „Prvo leto svojega obstanka praznovalo bode dne 7. septembra t. l. „slovensko bralno društvo v Tržiči s primerno veselico. Natančnejši program bomo

objavili. Zelo bi nas veselilo, ko bi tudi druga narodna društva nas pri tej slovesnosti s svojim prihodom počastila. Gospod S. Stegnar iz Ljubljane poslal nam je mnogo muzikalij, za kar mu odbor izreka prisrčno zakvalo.

— (Vabilo k veselici), katero priredi „delavsko bralno društvo v Idriji“, v nedeljo dne 27. t. m. na vrtu g. F. Didič-a. Spored: Petje, godba in kegljanje na dobitke. Svira c. kr. rudniška godba. Začetek ob 4. uri popoldan. Ustop prost. K obilni vdeležbi uljudno vabi odbor.

— (Petrolej na Hrvatskem.) Kakor se poroča iz Ljubrega, našli so tam na dveh krajih izdatne sklade petroleja. Dunajska tvrdka Singer vrtala je na več krajih, ter je iz jedne take luknje pridrl močen vrec petroleja, ki se je po kmalu zopet posušil, bržkone vsled geoloških razmer. Kakor vse kaže, so skladi petroleja bogati in je upati, da se bode skoro posrečilo okoristiti se z njimi v prosep dežele in nje prebivalcev.

— (Morskega kita) velikansko okostje videti je v razstavi na cesarja Josipa trgn. Poleg tega razstavljene so tudi druge morske posebnosti. Več v denšnjem inseratu.

— (Razpisano) je mesto c. kr. notarja v Ljubljani, eventualno notarsko mesto, katero ki se vsled premeščenja izpraznilo. Prošnje v 14 dneh.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Serajevo 25. julija. Vsled naredbe Kallayeve je vlada vinsko desetino za vselej odpravila. Novo zasajeni vinogradi bodo deset let davka prosti. Ta naredba je za vinarstvo v Hercegovini zelo važna.

Rim 25. julija. „Agenzia Stefani“ javlja iz Guatemale: Republika Guatemala napovedala je republiko San Salvador vojno.

Bad Gastein 26. julija. Cesarica in Marija Valerija odpotovali zjutraj v Ischl.

Bergen 26. julija. Nemške vojne ladije „Hohenzollern“, „Irene“ in „Paget“ semkaj priplule. Cesar šel je na kopno in nakupil kožuhovine in zlatnine. Čuje se, da odpotuje danes opoldne.

Ostende 26. julija. Za nemškega cesarja vsprejem delajo se velikanske priprave.

London 26. julija. Dolenja zbornica vsprejela v drugem branji z 209 proti 61 glasom zakonski načrt glede Helgolanda.

Razne vesti.

* (Medicinski kongres) bode dne 4. avgusta v Berlinu. Oglasilo se je že dozdej 2000 zdravnikov iz vseh delov sveta. Pričakuje se, da se udeleži kongresa najmanj 5000 zdravnikov. Udeležilo se ga bodo tudi francoski zdravniki.

* (Anarhisti iz Avstrije.) Kazensko sodišče v Ahenu obsodilo je dne 22. t. m. tri avstrijske anarhiste zaradi razširjenja revolucionarnih brošur utihotapljenih iz Anglije.

* (Knez Bismarck kot priča.) Mnogi pogovori, katere je imel knez Bismarck z različni žurnalisti, dovedli so do čudne posledice: dala so povod sodniški tožbi. Nemška „Post“ namreč očita na podlagi dr. Reichhardtovega poročila, ki ga je priobčil v „Dresdener Nachrichten“ o svojem pogovoru z Bismarckom, Juliju Ritterhansu gledé Bismarckovega izreka o podlosti nemškega časopisja, da je navlaš napadno zavil resnico. Obdolženi Ritterhans pa naznanja, da bode v obrambo svoje časti nastopil sodni pot. Na vsak način morala bi sodnija poklicati kneza za pričo, kar bi utegnilo postati jako zanimivo.

* (Iz ljubezni.) V gozdu blizu Toplic na Češkem našli so truplj zaljubljen dvojice. Bilo je truplo 20letnega kočijaža in ljubice njegove. Kočijaž se je bil zaljubil v deklico iz premožne hiše. Dekletovi roditelji neso hoteli dovoliti, da bi se vzela, in to je dalo povod, da sta sklenila, usmrtiti se. Mladi mož je v gozdu najprej deklico ustrelil, potem pa sam sebe. Blizu njiju našli so na drevesu privezani dve vrvi, iz česar sklepajo, da sta se sprva nameravala obesiti.

* (Fonograf v poštni službi.) Na mehiških poštah hočejo upeljati fonograf. Na vseh glavnih postajah nastavljen bode tak aparat, ki bode posebno ugajal pisanja nezmožnim ljudem. Dotičnik govoril bode svoje poročilo v vsprejemni aparat. Cilinder na katerem ostane utisnen njegov govor nataknil se bode na pošti adresata na stroj in tam slišal bode adresat, kar mu je imel poročiti oddajalec, kakor da bi ta sam govoril z njim. Na vsak način lepa iznajdba, vprašanje je samo, koliko bo veljal ta čin korespondiranja?

* (Influenca pri psih.) V zdravniški akademiji v Parizu pretresavalo se je vprašanje, se je li pokazala influenza, ki je tako strahovito bes-

nela koncem prošlega in početkom tekočega leta, tudi pri živalih. Prof. Olivier dvoji, da je bolezen konj ista, kakor influenza človeška. Pri psih pa so bili pojavi bolezni isti, kakor pri influenci. V Chantilly poprijela je do 150 psov. Oči so jim bile kalne in solzne, mučil jih je hud kašelj in neprestano lajanje. Bolezen ni trajala dolgo in le mal del od njih je poginol, to je dva odstotka. Pri poginilih bilo je dokazano, da je influenza bila vzrok.

* (Stotak.) V Peterburgu prišel je v gostilno lepo oblečen mož. Naročil je jedi in pijače. Ko je pojedel, je nekaj časa počakal, potem pa poklical natakarja, in ga vprašal, kdaj mu prinese ostaneke stotaka, s katerim je plačal. Natakar se je začudil in odgovoril, da mu še ni plačal, in da je dolžen 3 rublje 20 kopejk. Tujec si ni dal dopovedati in velel je poklicati gostilničarja. Ko sta se nekaj časa prepirala, rekel je tujec, da hoče dokazati, da je plačal s stotakom. Imel je pet stotakov, katerih številke ima zapisane, sedaj ima samo še štiri. Gostilničar naj le pogleda, ima li v blagajnici stotak z dotično številko. Krčmar je zares našel tak stotak in torej takoj odšel tujcu 96 rubljev in 80 kopejk. Gost je hitro odšel. Gostilničar si je potem domislil, da mu je dotični stotak dal zjutraj nek tujec. Bilo je sedaj jasno, da sta se dva sleparja bila zmenila.

Zanesljivo zdravilno sredstvo. Osobe s slabim prebavljenjem, ki trpe na pomanjkanji slasti, napenjanji, tiščanji v želodci in nerednem iztrebljenji, zadobé zopet zdravje, če rabijo pristni „Moll-ov Seidlitz-prašek“. Škatljica stane 1 gld. Vsak dan razpošilja po poštne povzetji A. Moll, lekarnar, c. in kr. dvorni založnik, na Dunaji, Tuchlauben 9. V lekarnah po deželi zahtevaj se izrečno Moll-ov preparat z njegovo varstveno znamko in podpisom. (55—9)

Kwizde

c. in kr. privil. restitucijski fluid
(voda za umivanje komj)

pristni se dobi samo z varstveno znamko, ki je zraven, v vseh lekarnah in drogerijah avstro-ogerske monarhije. — Cena gld. 1.40.

Glavna zaloga: Okrožna lekarna v Korneuburgu pri Dunaji Frana Ivana Kwizde, c. in kr. avstrijskega in kraljevega rumunskega dvornega zalagatelja za živnozdravniške izdelke. (202—6)

„LJUBLJANSKI ZVON“

stoja
za vse leto gld. 4.60; za pol leta
gld. 2.30; za četrt leta gld. 1.15.

Umrli so v Ljubljani:

25. julija: Ludovik Nemo, posestnikov sin, 1 leto, Poljanski nasip št. 48, za drisko. — Ivan Mozetič, zidarjev sin, 5 mesecev, Poljanska cesta št. 53, za božastjo.

Semenj za hmelj.

Neposredna prodaja. Nizke stalne cene. Natančneje povedo podpisanci. Pošiljatelj naj se naredi naslov:

Adolf Lehmann Nachfolger.

Za telegrame:

Uttitz Nürnberg.

(535—4)

Glavno agentstvo za Kranjsko Ogersko-francoske zavar. delniške družbe (Franco-Hongroise)

ima sedaj gospod

FRAN DRASCHLER

v Ljubljani, na sv. Jakoba trgu, Rožne ulice št. 11.

Omenjeni priporočila se hkratu za vsprejem zavarovalnih ponudb proti

poškodbi po ognji,

poškodbi po toči,

pobitji stekel,

telesnim nezgodam,

oziroma njih gmotnim posledicam, kakor za sklepanje

zavarovanja na življenje

po vseh kombinacijah, zagotavljajoč najcene premije in kulantno postopanje pri škodah. (569)

Tuji:

25. julija.

Pri Slonu: Helersberg, Gross z Dunaja. — Sedlaček iz Gorice. — Rieci, zl. Rossi iz Polja. — Dr. Zahn iz Gradca. — Grof Künigl iz Ljubljane.

Pri Matiči: Fischer, Sieber, Dvoržak, Popper, Rosenberg, Brodman z Dunaja. — Klasnič iz Beljaka. — Deker iz Podmoklega. — Höhle iz Linca. — Brinza iz Gorice. — Janson iz Offenbacha. — Kraus iz Praga. — Regula iz Gradca. — Johman, Kovač iz Ajdovščine.

Pri bavarskem dvoru: Lauterbach, Ortner iz Solnograda. — Krochne iz Serpenice.

Meteorologično poročilo.

Dan	Cas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Ve-trovi	Nebo	Mo-krina v mm.
25. julija	7. zjutraj	734.8 mm.	15.5° C	sl. svz.	obl.	14.2 mm.
	2. popol.	734.7 mm.	22.0° C	sl. svz.	obl.	
	9. zvečer	736.0 mm.	16.2° C	sl. szh.	obl.	dežja.

Srednja temperatura 17.9°, za 1.7° pod normalom.

Izkaz avstro-ogerske banke

z dne 23. julija 1890.

		Prejšnji teden
Bankovcev v prometu	394,463.000 gld. (— 5,651.000 gld.)	
Zaklad v gotovini	244,148.000 „ (+ 128.000 „)	
Portfelj	142,065.000 „ (+ 1,574.000 „)	
Lombard	19,837.000 „ (— 2,693.000 „)	
Davka prosta bankovčna rezerva	53,522.000 „ (+ 5,573.000 „)	

Dunajska borza

dne 26. julija t. l.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

	včeraj	danes
Papirna renta	88.45	88.45
Srebrna renta	89.45	89.70
Zlata renta	109.10	108.95
5% marčna renta	101.25	101.25
Akcije narodne banke	982.—	983.50
Kreditne akcije	303.70	304.—
London	116.05	116.10
Srebro	—	—
Napol.	9.21 1/2	9.21 1/2
C. kr. cekini	5.51	5.51
Nemške marke	56.75	56.75
4% državne srečke iz l. 1854	250 gld.	132 gld. 50 kr.
Državne srečke iz l. 1864	100	176 „ 50
Ogerska zlata renta 4%	102	15 „
Ogerska papirna renta 5%	100	10 „
Dunava reg. srečke 5%	100 gld.	121 „ 50
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	115	— „
Kreditne srečke	100 gld.	195 „ 75
Rudolfove srečke	10	19 „ 50
Akcije anglo-avstr. banke	120	157 „ 25
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.	219	— „

Novozidana hiša

v Postojini, poleg kolodvora, obstoječa iz 6 sob, veže, kuhinje in kleti, pripravna za gostilno ali lesno trgovino, prodá se takoj z vrtom vred. — Kaj več pove Müller-jev Annoncen-Bureau v Ljubljani. (578—1)

GLAVNO SKLADIŠTE MATTONIJEVE GISSHÜBLER KISELINE

kateri je kot zdravilni vrecel že več sto let na dobrem glasu v vseh boleznih dihal in prebavil, pri protinu, želodčnem in mehurjem kataru. Izvrsten je za otroke, pre- (15-0) bolele in mej nosečnostjo.

Najboljša dijetetična in osveževalna pijača.

Henrik Mattoni, Karlsbad in Dunaj.

Dva učenca

s potrebnim predukom vsprejmeta se v prodajalnico z mešanim blagom. — Kje? pove iz prijaznosti upravnštvo „Slovenskega Naroda“. (573—1)

J. Modic v Novi vasi pri Rakeku vsprejme takoj pod prav dobrimi pogoji

dečka

kateri ima vse potrebne lastnosti, za učenca v prodajalnici z mešanim blagom. (571—2)

Vabilo

drugemu glavnemu zboru bolniške blagajne političnega okraja Logaškega

kateri bode

dne 3. avgusta t. l. ob 3. uri popoldne
v šolskem poslopji Dolenje-Logaškem

s tem-le

dnevnim redom:

1. Poročilo o blagajniškem delovanju v pretečenem letu in predložitev računov v odobrenje.
2. Volitev nadzorovalnega odbora.
3. Volitev novega razsodišča.
4. Nasveti.

Ker se glavnega zborovanja dne 20. t. m. ni udeležilo zadostno število blagajniških članov, zato bode zadostovalo dne 3. avgusta vsako število za sklepčnost.

Predstojništvo

okrajne bolniške blagajne v Logatci
dne 24. julija 1890.

F. Arko.

(576)

Jedina tapecirarska kupčija v Ljubljani.

Tapecirar in dekoratér. **ANTON OBREZA** Tapecirar in dekoratér.
v Ljubljani, Šelenburgove ulice št. 4.

(72—82)

cene izven konkurence. — Priporočam pa vsem resnim kupcem, da zahtevajo moj ilustrovani cenik in uzorce blaga, kar razpošiljam zastoj in franko.

Vsi stroji za kmetijstvo in vinstvo!

Olivne stiskalnice in olivni mlini
Vinske in sadne stiskalnice
Grozni mlini in sadni mlini

najnoveje kon-
strukcije v raz-
nih velikostih.

Mlatilnice, čistilnice, gepli, robkalnice
za turšico, sejalnice, plugi itd.

Avtomatične klajne stiskalnice.
Peronspera-aparati.

Priprave za sušenje sadja in zelenjave.

Rezilnice za krmo v največji izbi, izvrstno
narejene, po najnižji tovarniški ceni.

IG. HELLER (233—10)

WIEN, Praterstrasse Nr. 78, WIEN.

Katalogi in vsakršna pojasnila na zahtevanje zastoj in franko.

Prekupcem najugodnejši pogoji.

Sposobni zastopniki se iščejo in dobro plačajo.

Cesarja Jožefa trg.
Le malo časa!

Velikanski kit.

Dolg je 82 čevljev in tehta 10.642 funtov; glava sama tehta 4000 funtov.

Največja mikalnost sveta!

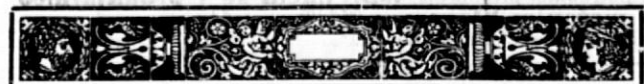
Odprto od 8. ure zjutraj do 9. ure zvečer.
Ustopnina 20 kr. Otroci in vojakci plačajo polovico.
Z odličnim spoštovanjem

(575)

G. F. Röhl, kap.

Pozornosti vreden stranski zaslužek,

ki se vedno večja in mnogo let traje, morejo dobiti spretni in zanesljive osebe (dosluženi žandarmeriji imajo prednost), katere pridejo mnogo v dotiko z občinstvom.
— Vprašanja pod: „G. S. 1890 Gradec, poste restante.“ (312—15)

V „Narodni Tiskarni“ v Ljubljani prodajajo se

Jurčičevi zbrani spisi po znižani ceni.

1. zvezek: Deseti brat. Roman.
2. zvezek: I. Jurij Kozjak, slovenski janičar. Povest iz 15. stoletja domače zgodovine. — II. Spomini na deda. Pravljice in povesti iz slovenskega naroda. — III. Jesensko noč mej slovenskimi polharji. Črtice iz življenja našega naroda. — IV. Spomini starega Slovence ali črtice iz njegovega življenja.
3. zvezek: I. Domen. Povest. — II. Jurij Kobila. Izvirna povest iz časov lutrovske reformacije. — III. Dva prijatelja. — IV. Vrban Smukova ženitev. Humoriistična povest iz narodnega življenja. — V. Golida. Povest po resnični dogodbi. — VI. Kozlowska sodba v Višnji Gori. Lepa povest iz stare zgodovine.
4. zvezek: I. Tihotapec. Povest iz domačega življenja kranjskih Slovencev. — II. Grad Rojine. Povest za slovensko ljudstvo. — III. Klosterski žolnir. Izvirna povest iz 18. stoletja. — IV. Dva brata. Resnična povest.
5. zvezek: I. Hči mestnega sodnika. Izvirna zgodovinska povest iz 15. stoletja. — II. Nemški valpet. Povest. — III. Sin kmetkega cesarja. Povest iz 16. stoletja. — IV. Lipe. Povest. — V. Pipa tobaka. Povest. — VI. V vojni krajini. Povest.
6. zvezek: I. Sosedov sin. — II. Moč in pravica. — III. Telčja pečenka. Obraz iz našega mestnega življenja. — IV. Pojmi se te. Zgodovinska povest. — V. Ponarejeni bankovci. Povest iz domačega življenja. — VI. Kako je Kotarjev Peter pokoro delal, ker je krompir kradel. — VII. Črta iz življenja rolitičnega agitatorja.
7. zvezek: I. Lepa Vida. Roman. — II. Ivan Erazem Tatenbah. Izviren historičen roman iz sedemnajstega veka slovenske zgodovine.
8. zvezek: I. Čvet in sad. Izviren roman. — II. Bela ruta, bel denar. Povest.
9. zvezek: I. Doktor Zober. Izviren roman. — II. Mej dvema stoloma. Izviren roman.

Zvezek po 60 kr., eleg. vezan po 1 gld. Pri vnanjih naročilih velja poština za posamični nevezani zvezek 5 kr., za vezani 10 kr.

Dijaki dobivajo Jurčičeve „Zbrane spise“ po 50 kr. izvod, ako si naroče skupno najmanj deset izvodov.

Prodajajo se v

(37—49)

„NARODNI TISKARNI“

v Ljubljani,

Gospodske ulice 12.

Gospodske ulice 12.

KWIZDE
protinski fluid

200 6) že več let preverjeno domače sredstvo in preskušeno krepčilo pred velicimi napori in po njih, dolgih marših itd. itd.

Varstvena znamka.

Da se izogne zamenjavi, naj se pri kupovanju vedno zahteva Kwizde izdelek in pazi na gorenjo varst. znamko.

Cena steklenici 1 gld. a. v.

Fran Iv. Kwizda
okrožna lekarna
Korneuburg pri Dunaji,
c. in kr. avstrijski in kr. rum. dvorni zalagatelj.

Pristen se dobiva v vseh lekarnah Avstro-Ogerske.

Pobratimi.
Roman.

Spisal
dr. Josip Vošnjak.

Cena 1 gold. 20 kr. (s poštino vred).

Svoji k svojim!

Veseloigra v 1 dejanji.

Spisal
dr. Josip Vošnjak.

Cena 30 kr. (s poštino vred).

Obe knjigi dobivata se v „Narodni Tiskarni“ v Ljubljani in pri knjigotržcih.

Po soglasnej sodbi odličnih strokovnjakov je

koroški rimski vrelec

jako odlična zdravilna studenčnica pri vratnih, želodčnih, mehurnih in obistnih boleznih, pri kataru, hripavosti, kašljanju, posebno za otroke, poleg tega pa tudi (481—7)

jako fina namizna voda

s posebno dobrim okusom, brez vseh organskih in želedece otežujočih primesi.

Glavna zalega v Ljubljani pri M. E. Supan-u; prodajajo ga nadalje: M. Kastner in J. Klauer; v Kranju: F. Dollenz; v Logateci: J. Tolazzi.

JANEZ OGRIS

puškar (341—26)

v Borovljah na Koroškem (Ferlach in Kärnten)

priporoča vsakovrstne dobre puške iz svoje delavnice. Ob enem naznanja, da tudi prenareja kresne puške na puške zadovke (Hinterlader) in prevzame druga popravila po najnižjih cenah.

Cenike s podobami dopošilja brezplačno in franko.

Prvo žrebanje 14. avgusta. Komad samo 1 gold. Prvo žrebanje 14. avgusta.

Srečke Dunajske razstave.

(505—31)

2 glavna dobotka 50.000 gold. vrednosti.

vsak po

Vsaka srečka veljavna za obe žrebanji.

Drugo žrebanje 15. oktobra.

Srečke po 1 gold. Uprava razstavine loterije Dunaj, Rotunda. V Ljubljani prodaja srečke C. C. MAYER.

Prva Brnska manufakturna razpošiljalnica BERNHARD TICHO, BRNO,

Zelny trh št. 18

razpošilja po poštne povzetji: (267—17)

Raje Crepe čista volna, dvojno širok, 10 metrov gld. 5.—.	Domače platno 1 kos 30 vatl. 1/4 gl. 4.50. 1 kos 30 vatl. 3/4 gl. 5.50.	Garnitura iz ripsa obstoječa iz 2 posteljnih pregrinjali in z namiznega prta s svil. resami, gl. 4.—.	Ženske srajce iz šifona in platna, s fino vezenino, 3 kom. gld. 2.50.
Nouveautés v blagu za žensko obleko modno progasto in križasto, dvojno široko, 10 metrov gld. 8.—.	King tkanina boljša nego platno, 1 kos 30 vatlov 3/4 gl. 6.—.	Tuniške portières za jedno okno, kompletno, dva dela, gld. 3.50.	Ženske srajce iz močnega platna, z zobčastim obšivom, 6 komadov gld. 3.25.
Pisano praktično blago za domačo obleko, 10 metrov gld. 4.—.	Chiffon 1 kos 30 vatl., la. gl. 5.50, najboljše baže gld. 6.50.	Garnitura iz jute 2 posteljni pregrinjali in 1 mizni prt z resami, gl. 3.50.	Moške srajce lastni izdelek, bele ali barvaste, 1 kos la. gld. 1.50, 1 la. gld. 1.20.
Gladoharvasto modno blago v vseh novih barvah, dvojno široko, 10 metrov gld. 5.—.	Canevas 1 kos 30 vatl. lila gl. 4.50. 1 k. 30 vatl. rdeč gl. 5.20.	Zastor iz jute turški uzorec, kompletni zastor gld. 2.30.	Delavske srajce iz Rumburškega oxforda, kompletno velike, 3 komadi gld. 2.—.
Chevron novovrstno, progasto blago, dvojno široko, 10 metrov gld. 5.50.	Prejnat canevas 1 kos 30 vatlov, lila in rdeč, gld. 6.—.	Holandski ostanki posobnih preprog 10—12 metrov dolgi, ostanki gld. 3.60.	Normalne srajce kompletne, velike, 1 kom. gld. 1.50.
Trinitnik dobre baže, 10 metrov gld. 2.50.	Oxford kise sme prati, dobre baže, 1 kos 30 vatlov gld. 4.50.	Novejši francoski DOILS ki se sme prati, prekrasen počrk, 10 metrov gl. 3.50.	Normalne hlače kompletne, velike, 1 kom. gld. 1.50.
Črni terno saksonski fabrikat, dvojno širok, 10 metrov gld. 4.50.	Zephir za srajce najboljše in najpriporočljivejše, 1 k. 30 vatl. gl. 6.50.	Platnene rjuhe brez šiva, dobro domače platno, 3 kom. gld. 3.50.	Letno ogrinjalo 3/4 dolgo, gld. 1.20.
	Raje Rips v vseh barvah, 10 metrov gld. 3.50.	Platnene Java-brisače z vezlanimi resami, 6 komadov gld. 2.10.	Šabracka najboljši izdelek, 190 cm. dolga, 130 cm. šir., gl. 1.50.
	Boston ki se sme prati, najnovejši počrk, 10 metrov gl. 3.—.		Cesarskorumena fjakarska šabracka 1 kom. gld. 2.50.

Uzorci zastoni in franko. — Ilustrovani modni časnik „BRÜNER NEUHEITEN“ zastoni in franko.

Prodaja vina.

Graščinsko oskrbnništvo v Dubrovi, pošta Krapina Toplice na Hrvatskem, proda svoja

čista vina raznega pridelka

jako dobra kvaliteta, iz let 1879, 1885, 1886 in 1887, vkupe 1200 hektolitrov, po najnižjih cenah. — Več pove

(554—3)

ravnateljstvo v Krapinskih Toplicah.

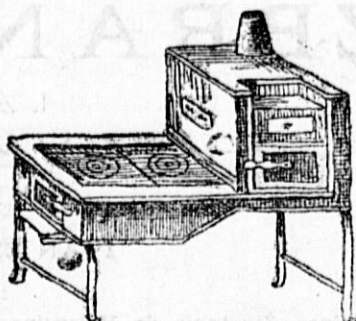
Za čas stavbe

priloga

ANDREJA DRUŠKOVIČA.

Mestni trg št. 10 trgovina z železnino Mestni trg št. 10
v velikem izboru in po zelo nizki ceni

okove za okna in vrata, štorje za štokodiranje, drat in cveke, samokolnice, vezi za zidovje, traverze in stare železniške šine za oboke, znano najboljši Kamniški Portland in Roman cement, sklejni papir (Dachpappe) in asfalt za tlak, kakor tudi lepo in močno narejena štedilna ognjišča in njih posamezne dele.

Pri stavbah, kjer ni vode blizu, neobhodno potrebne vodnjake za zabijati v zemljo, s katerimi je mogoče v malo urah in z majhnimi stroški na pravem mestu do vode priti; ravno tako se tudi dobivajo vsi deli za skopane vodnjake: železne cevi in železoliti gornji stojali, kakor tudi za lesene cevi mesingaste trombe in ventile in železne okove.

(9—34)

Za poljedelstvo:

Vsake vrste orodja, kakor: lepo in močno narejeni plugi in pluzne, železne in lesene brane in zobovje zanje, motike, lopate, rovnice, krampe i. t. d. Tudi se dobiva zmirom sveži Dovski mavec (Lengenfelder Gyps) za gnojenje polja.

Naznanilo.

Brzi stroj za pinjenje (metilnica)

c. kr. najnovejše privil. patent

ki drži 5 do 50 litrov. S tem strojem se najdalje v 4 do 5 minutah iz smetane napravi najfinjše in najokusnejše surovo maslo.

Pralni in ovijalni stroji

najnovejši patent

s katerimi se perilo neznanski varuje in hitro jako belo in čisto opere, torej veliko manj trpi nego pri navadnem ročnem pranju. Več nego polovico se privaruje drv in mila. V jednej uri se s strojem toliko obdela, kakor sicer v jednem dnevu.

Proti ognju in u lomu varne blagance, kasete, potem papirne stiskalnice, kmetijski stroji vsake vrste

zlasti mlatilnice in rezilnice za krmo, ki se gonijo z roko, geptom, vodo ali parom, trijeri, čistilnice za žito, mlinci za trgano moko in ročni mlinci za moko, vinske in sadne stiskalnice, grozdne robkalnice, stroji za mehanje sadja, robkalnice za turšico, sešalnice za gnojnice i. t. d.

Šivalni stroji

za domačo rabo in obrtne namene, otroški vozički, strojne igle za svilo, sukanec, ovčje volno, pavolo in olje za stroje in vsi drugi deli za šivalne in kmetijske stroje i. t. d. Vse v največji izbiri, iz najboljšega materiala in po najnižjih tovarniških cenah.

Pri tej priložnosti se zahvaljujem najiskrenejše za dosedaj skozi 20 let mi skazano zaupanje ter si bodem prizadeval je tudi nadalje ohraniti z resno in točno postrežbo. — Za zunaj jemljeta naročila potovalca moja, gospoda Janez Kosmatitsch in Janez Grebeno ter dajeta, kjer se zahteva, (tudi na pralne stroje) potreben pouk.

Gept in mlatilnice postavljajo na zahtevanje tudi moji ljudje tako, kakor stvar zahteva, in jih prirejajo za vodno vrsto.

Prosim za jako mnogobrojna naročila in se znamujem

(431—3)

z velespoštovanjem

FRAN DETTER

v Ljubljani, nasproti železnemu mostu na Starem trgu št. 1.

Glavna zaloga

vsakovrstnih

rudninskih vod in studenčnih proizvodov

pri

(408—11)

PETRU LASSNIK-u v Ljubljani.

Tiskovine o studenčnicah in brošure zastoj.

Izvrstno pivo

prve Graške delniške pivovarne

poprej SCHREINER & sinovi

združeni pivovarji

(103—23)

Schreiner v Gradci & Hold v Puntigamu

prodaja po tovarniški ceni

zaloga v Ljubljani

Kolodvorske ulice 24 M. ZOPPITSCH Kolodvorske ulice 24

Hitra in gotova

pomoč boleznim v želodci in njih posledicam.

Vzdržanje zdravja

obstoji jedino v tem, da se vzdrži in pospešuje dobro prebavljenje, kajti to je glavni pogoj zdravlja in telesne in duševne kreposti. Najboljše domače sredstvo, da se prebavljenje uravnava, da se pravo mešanje krvi doseže, da se odstranijo spridni in slabi deli krvi, je uže več let splošno znani in priljubljeni

dr. Rosov zdravilni balzam.

Izdelan je iz najboljših, krepilno zdravilnih zelišč jako skrbno, upliva uspešno pri vseh težavah pri prebavljenju, osobito pri slabem apetitu, napetosti, bljemanju, telesnih in želodčnih boleznih, pri krči v želodci, pri prenapolnjenosti želodca z jedmi, zaslinjenju, krvnem natoku, hemeroidah, ženskih bolečinah, pri bolečinah v čreveh, hipohondriji in melanholiji (vsled motenja prebave); isti oživlja eso delavnost prebave, napravlja kri zdravo in čisto in telesu da zopet prejšnjo moč in zdravje. Vsled tega svojega izvršnega upliva je zdaj gotovo in priznано ljudsko domače sredstvo postal in se splošno razširil.

1 steklenica 50 kr., 2 steklenici 1 gld.

Na tisoče pisem v priznanje je na razgled pripravljenih. Razpošilja se na frankirane dopise na vse kraje proti postnemu povzetju svote.

Svarjenje!

Da se izogne prevari, opozarjam, da je vsaka steklenica „dr. Rosovega zdravilnega balzama“ po meni prirejena in v moder karton zavita, ima na strani napis: „Dr. Rosov zdravilni balzam iz lekarne „pri črnem orlu“ B. Fragnerja, Praga 205—3“ v nemščini, češčini, madjaščini in francoščini, na pročelji pa natisneno moje zakonito varovano varstveno znamko.

Pravi

dr. Rosov zdravilni balzam

dobi se samo v glavnej zalogi

B. FRAGNER-ja, lekarna „pri črnem orlu“, Praga, št. 205—3.

V Ljubljani: G. Piccoli, lekar; Vilj. Mayr, lekar; Ludvik Grečel, lekar; Jos. Svoboda, lekar; U. pl. Trnkoczy, lekar. V Postojini: Fr. Baccaricchio, lekar. V Kranju: K. Savnik, lekar. V Novem Mestu: Dom. Rizzoli, lekar; Ferd. Haika, lekar. V Kamniku: Jos. Močnik, lekar. V Metliki: Fran Wacha, lekar. V Gorici: G. Christofolletti, lekar; A. de Gironcoli, lekar; R. Kürner, lekar; G. B. Pontoni, lekar. V Idriji: Jos. Warta, c. kr. rud. lekarna.

Vse lekarne v Avstro-Ogerskej imajo zalogo tega zdravilnega balzama.

Tam se tudi dobi s na tisoče zahvalnih pisem priznано:

Pražko domače mazilo

zoper bule, rane in vnetje vsake vrste.

Rabi se, če se ženam prsa unamejo ali strdijo, pri oteklinah vsake vrste, pri črvu v prstu in pri za-nohtnici, če se roko ali nogo zvije, pri morske mrtvi kosti, zoper revmatične otekline, kronično unetje v kolnih, rokah in ledjih, zoper potne noge, pri razpokanih rokah, zoper odprte rane na nogah in na vsakem delu telesa sploh, vnetej oteklini.

Vse bule, otekline in utrdine ozdravi v kratkem, če se gnoji, izvleče ven ves gnoj ter v kratkem ozdravi.

V škatljicah po 25 in 35 kr.

(88—12)

SVARILO! Ker se Praško univerzalno mazilo od več strani ponareja, opozarjam, da ga po pravem receptu le jaz izdelujem. Pristno je samo, če imajo rumene škatljice, v katerih je mazilo, nauk, kako je rabiti, na rudečem papirji tiskan v devetih jezikih in so zavite v svetlomoder karton, ki ima natisnjeno varstveno znamko.

Balzam za uho.

Skušeno in po mnogih poskusih kot najzanesljivejše sredstvo znano, odstrani naglušnost, in po njem se dobi popolno že zgubljen sluh. 1 sklenica 1 gld. av. velj.

Prvikrat tukaj na cesarja Josipa trgu.

TRABER-jev svetovnoznani in odlikovani anatomično-patologični MUZEJ.

Nad 1000 popolnoma novih predmetov, 50
velekih podob. (577)

Odpri od 8. ure zjutraj do 10. ure zvečer.
Ustopnina 20 kr., vojaki in otroci 10 kr.

Trgovina z železnino ALBINA C. AHČINA

v Ljubljani, Gledališke ulice št. 8
ima vedno bogato zalogo

stavbinskega orodja:

lopat, krampov, orodja za podzemeljska dela, okov za vrata in
okna, pantov in ključavnic, zapahov, žeblicev iz drota, vijakov,
železa, pleha, drota, mesinga, bakra, kositarja, cinka, naklov,
precepov z vijakom (šraubštokov) ter vrtnih strojev za klu-
čarje in kovače, kladov, sveder, obličev, pil in dlet, kakor tudi
dinamita, užigalnih vrvic in kapič.

Staro železo, mesing, baker, kositar, cink in svinec

kupuje se vedno po najvišjih cenah. (77—20)

Beželna lekarna

v Ljubljani
Mestni trg
št. 11
L. Grečel-na
lekarja

prva in najstarejša
alopatična
in
homeopatična lekarna
na Kranjskem,
zaloga
vseh do sedaj preverjenih tu-
in inozemskih medicinskih
farmaceutskih
preparatov
in specijalit

pri Mariji Pomagaj

prilagoča se slav. občinstvu ter navaja nastopno le nekaj svojih izkušenih in že z goto-
vim uspehom rabljenih zdravil in specijalit, in sicer:

Sirup iz planinskih zeljšč proti kašlju, hripavosti, prsnim in pljučnim boleznim
itd. — Cena steklenici 50 kr., dvanaštorici 5 gld.

Francoski čaj zoper kašelj. Po originalnem receptu pripravljen jedno v mojej
lekarni, staropreverjeno sredstvo zoper vse prsne bolezni, pljučni katar, kašelj, hri-
pavost, naduho in oslovski kašelj. — Cena kartonu 25 kr.

Kri čistilne kroglice, poprej univerzalne kroglice imenovane, dobé se pristne le
pri meni. — Cena škatlici 21 kr., zavitku s 6 škatlicami 1 gld. 5 kr., 6 zavitkom
5 gld. 25 kr.

Kroglice za bledico dr. Bland-a (pocukrene), proti pomanjkanju krvi (bledici, sla-
bosti, pešanju. — Škatlica velja 60 kr.

Grenko vino, tudi **želodec krepčujoče vin** imenovano, iz najzdravilnejših go-
renjskih rastlin, izvrstno upliva pri vseh želodčnih boleznih, posebno pri pomanj-
kanju slasti do jedij, slabem želodec, slabem prebavljenju, posebno pri zastaranih
boleznih želodca. — Steklenica z navodilom rabe velja le 80 kr.

Železnato kineško vino za prebolele, slabotne in otroke, katerim manjka krvi. —
Cena 1 butelji 1 gld. 20 kr.

Francosko žganje s soljo ali brez soli, pristno francosko blago, proti revmatizmu in
za oživiljenje in okrepčanje. — V steklenicah po 20, 50 kr. in 1 gld.

Maža za ozeblino, ruska, do sedaj neprekosljiva. — Cena lončku 40 kr.

Vijakarski prašek, znano in priljubljeno zdravilo proti kašlju. — Cena škatlici 25 kr.

Cvet zoper protin in revmatizem odpravi vsakešne bolečine, naj bodo akutne
ali kronične. — Cena steklenici 50 kr., dvanaštorici 5 gld.

Voda za čiščenje obraza, tudi **voda za pege** imenovana, ž njo se gotovo in po-
polnoma odpravi vsaka nečistost kože, kakor pege, žoltine, mozoli, rudeč obraza,
lišaji in druge nečistosti kože. Jamči se za neškodljivost te vode. — Cena stekle-
nici z navodilom za rabo 70 kr.

Guarana-praški, zanesljivo sredstvo zoper migreno in jednostranski glavobol. —
Cena škatlici z desetimi praški 50 kr.

Tinktura za rast las, proti izpadanju las in za obnovljenje in oživiljenje rasti las.
— Cena steklenici 60 kr.

Barvilo za lase, najboljšo. — Cena z navodilom za rabo 1 gld. 60 kr.

Sredstvo zoper kurja očesa za popolno odpravo kurjih očes, bradavic in trde kože.
— Steklenica s čopičem in navodilom za rabo vred 40 kr., pol dvanaštorice 2 gld.

Obliž za kurja očesa, „obliž za turiste“ imenovan, Luser-jev 60 kr., moj 40 kr.

Homeopatična zdravila.

Homeopatična zdravila se preskrbje v posebnej dobroti in čistosti in najtočnejšem
potencevanju.

Vsa zdravila kakor tudi zmletja, stanjšanja in potencevanja so vedno sveža
in z najmučnejšo skrbnostjo in natančnostjo pripravljena. (296—13)

Važno za zdrave in bolne!

Za trpeče v glavi, v prsih, na pljučih, v želodec, na
jetrih, na obistih, za protinom in na žileh, pri kašlju,
hripavosti itd., za troke, dojenje, prebolele, za ženske
pred otročjo posteljo in po otročji postelji, za slabotne osebe,
kvi revne, bledice itd. je na boljše dietetično redilo,
po zdravniških kot „izvrstna“ preskušena tu po mnogih
bolnikih s spricevali jako priporočana

Trnkóczy-jeva

hmeljna sladna kava

ki je dobrega okusa in prijetnega daha.

1 paket s 1/4 kilo vsebine velja 30 kr. Najceneje se dobiva v poštnih pa-
ketih po 4 kilo. Dobiva se po poštnem naslovu:

Ubald pl. Trnkóczy, lekarničar v Ljubljani;

nadalje v glavnih zalogah lekarničarjev na Dunaji: Viktor pl. Trnkóczy,
5 okraj, Hundsturmstrasse 113; dr. Oto pl. Trnkóczy, 3 okraj, Radetky-
platz 17; Julij pl. Trnkóczy, 8 okraj, Josefstädterstrasse 30; v Gradci
(Štajersko): Vendelin pl. Trnkóczy, lekar; nadalje v vseh lekarnah,
pri droguistih, trgovcih itd; z jamčeno pristno le, če ima gore-
njo, oblastveno varovano varstveno znamko.

Prekupci imajo obilen rabat.

(423—2)

DR. VALENTINA ZARNIKA ZBRANI SP S

I. ZVEZEK:

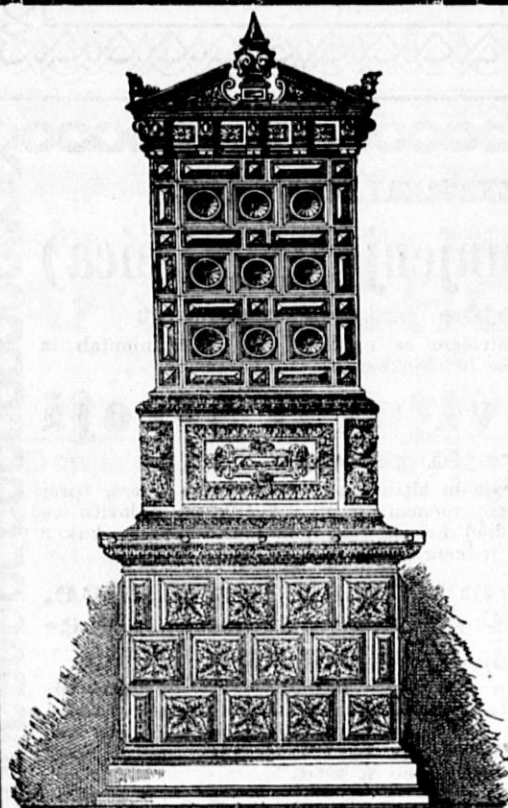
PRIPOVEDNI SPISI.

UREDIL

IVAN ŽELEZNIKAR.

Vsebina: Životopis dr. Valentina Zarnika. — Ura bije, človeka pa ni! —
Maščevanje usode. — Razni spisi: Iz državnega zbora. — Pisma slo-
venskega turista.

Knjižica je jako elegantno, po najnovejšem uzorci in res
krasno vezana. — Utisnena je na sprednji strani podoba dr. Zar-
nikova v zlatu in pridejan tudi njegov lastnoročen podpis. — Cena
knjižici je 1 gld., s pošto 5 kr. več. — Dobiti je v „NARODNI
TISKARNI“ v Ljubljani.

Fran Jevnikar

Ljubljana

Tržaška cesta šte. 29

prilagoča slavnemu občinstvu

lepo, ukusno in solidno
izdelane salonske in na-
vadne lončene, belo, ru-
javo, zeleno, in slono-
koščeno osteklene, ognju
protivne (257—18)

peči

v najraznovrstnejih obli-
kah, kakor tudi vse v to
stroko spadajoče izdelke
po najnižjih cenah.

Cenilnike pošiljam na
željo franco.

Zastopstvo pri F. P. VIDIC-U & Comp.

Mineralne fasadne barve

Ludovika Christ-a, Linz ob D.

Zastopnik za Kranjsko gospod F. P. VIDIC & Co. v Ljubljani.

(347—9)

so najboljši, najtrajnejši in najcenejši
materijal za poslopja, vreme in svet-
loba jim ne škodujeta, kažejo lep in
miren ton finejših peščenikov ter so
rahle, kar se v zdravstvenem oziru
ne more preceniti. Cenejšo so, kakor
vse oljate barve. — Cenik, prospekt
in atesti zastonj in franko.

Zabojček za poskuš jo gld. 1.60.